

РЕШЕНИЕ
« 11» октябрь 2019 ел

КАРАР
№ 133

Гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында урамнарغا, паркларга, скверларга, мәйданнарга исемнәр бирү, һәйкәлләр урнаштыру, аларның исемнәрен үзгәртүнең истәлекле билгеләрен кую тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында карар

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Александровка авыл жирлегенә Уставы нигезендә дәүләт, республика, муниципаль район һәм (яки) ижтимагый мөнәсәбәтләр үсешенә зур өлеш керткән һәм уңай йогынты ясаган күренекле гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар турындагы истәлекләргә саклап калу максатларында, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Александровка авыл жирлегенә Советы карар чыгарды:

1. Гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында урамнарга, паркларга, скверларга, мәйданнарга исемнәр бирү, гражданнар истәлеген мәңгеләштерү максатларында һәйкәлләр урнаштыру, аларның исемнәрен үзгәртүнең истәлекле билгеләрен кую тәртибе турында Нигезләмәне раслау (кушымта).
2. Сарман муниципаль районы Александровка авыл жирлегенә башкарма комитеты каршындагы күренекле гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турындагы материалларны карау комиссиясе составын (кушымта) расларга.
3. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Александровка авыл жирлегенә башкарма комитеты каршындагы күренекле гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турындагы материалларны карау комиссиясе турында нигезләмәне расларга.
4. Урамнарга, паркларга, скверларга, мәйданнарга исемнәр бирү, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр кую, гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында аларның исемнәрен үзгәртү турында гариза (үтенечнамәләр) формаларын раслау хакында.
5. Оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, предприятиеләргә, оешмаларга һәм тарихи вакыйгаларга исем бирү мәсьәләләрен хәл иткәндә юридик затларга әлегә карарның 1 пункты белән расланган актларга, истәлекләрен мәңгеләштерү күздә тотылган объектларны, шулай ук аларга күрсәтелгән исемнәргә бирү

кагыйдәләрен сайлау оешендә муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр (оешмалар) өчен билгеләнгән критерийларга таянып эш итәргә тәкъдим итәләр.

6. Әлеге карарны Сарман муниципаль районының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәгә рәсми сайтында һәм махсус мәгълүмат стендларында түбәндәгә <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән игълан итәргә.

7. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Александровка авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесенә йөкләргә.

Сарман муниципаль районы
Александровка авыл жирлегә Советы Рәисе
Сарман муниципаль районы
Александровка авыл жирлегә Башлыгы

А.Р.Гафиятуллин

**Александровка авыл жирлегендә урамнарға, паркларға, скверларға, майданнарға
исемнәр бирү, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр кую тәртибе турында Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр һәм мемориаль такталар - шәһәр, бистә, авыл һәм ил тарихындагы күренекле шәхес истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән монументаль сәнгать формалары.

1.2. Мемориаль такталар бина һәм корымалар фасадларына, шулай ук тарихи вакыйгалар булган, күренекле шәхесләр яшәгән, укыган яки эшләгән биналар интерьерларына урнаштырыла; һәйкәлләр һәм истәлекле билгеләр Сарман муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге тарафыннан билгеләнгән урыннарда билгеләнә.

1.3. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр һәм мемориаль такталар эзерләү һәм урнаштыру жирлекнең вәкиллеке органы карары кабул ителгәннән соң гамәлгә ашырыла.

1.4. Советлар Союзы, Совет Социалистик Республикалары, Россия Федерациясе, күренекле фән, спорт, мәдәният һәм сәнгать эшлеклеләренең исемнәре район һәм Ватан тарихындагы күренекле шәхес истәлеген мәңгеләштерү максатыннан урамнарға, скверларға, майданнарға бирелә.

1.5. Александровка авыл жирлеге Советы карары кабул ителгәннән соң урамнарға, паркларға, скверларға, майданнарға исемнәр бирелә.

2. Хәтерле затларға яки вакыйгаларға карар кабул итү өчен нигезләр

Урамнар, парклар, скверлар, майданнар бирү, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр һәм мемориаль такталар урнаштыру турында карар кабул итү өчен түбәндәгеләр нигез булып тора: жирлек һәм Россия дәүләте тарихындагы вакыйганың әһәмияте; дәүләт, ижтимагый, сәяси, хәрби, житештерү эшчәнлегендә, фән, техника, әдәбият, сәнгать, мәдәният, спорт өлкәсендә шәхес казанышларын рәсми тану, шулай ук шәһәр, бистә, авыл, район һәм Ватаныбызга озак вакытлы файда китергән эшчәнлек өлкәсенә аерым өлеш кертү.

3. Урамнарға, паркларға, скверларға, майданнарға исемнәр бирү, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр һәм мемориаль такталар урнаштыру турында карар кабул итү тәртибе

3.1. Урамнар, парклар, скверлар, майданнар, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр һәм мемориаль такталар кую инициаторлары булып дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары, предприятиеләр, учреждениеләр, ижтимагый оешмалар һәм хәрәкәтләр, шулай ук 10 кешедән ким булмаган инициативалы гражданныр төркемнәре тора ала.

3.2. Урамнар, парклар, скверлар, майданнар, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр һәм мемориаль такталар бирү инициативасы белән чыгыш ясаучы затлар авыл жирлегенә түбәндәге документларны тапшыра::

3.2.1. Һәйкәл, истәлек билгесе, мемориаль такта кую өчен:

- гариза;

- исеме мәңгеләштерелә торган вакыйганың яки аның казанышлары хаклыгын раслаучы архив һәм башка документларның күчермәсе;
- тиешле торак-эксплуатация предприятиеләре яки әлеге бинада яшәү чоры күрсәтелгән архив документлары, аның тормышы һәм эшчәнлегенә мәңгеләштерелә;
- һәйкәл, истәлек билгесе яки мемориаль такта эскизы;
- һәйкәл, истәлек билге яки мемориаль такта тексти проекты;
- һәйкәлләрне, истәлек билгеләрне һәм мемориаль такталарны проектлау, эзерләү һәм урнаштыру эшләрен финанслау чыганакалары турында мәгълүматлар;
- һәйкәл, истәлек билгесе, мемориаль такта урнаштыру муниципаль милектә булмаган объектларда милекчелә белән килешү гамәлгә ашырыла.

3.2.2. Урамнарға, паркларға, скверларға, мәйданнарға исем бирү өчен:

- гариза;
- әлеге объектка исем бирү зарурлыгына мотивациялә нигез;
- исеме мәңгеләштерелә торган вакыйганың яки аның казанышлары хаклыгын раслаучы архив һәм башка документларның күчермәләре;
- шәһәрнең, бистәнең, жирлекнең исеме бирелә торган объект булган башка территориялә өлешенең ситуацион планы.

3.3. Александровка авыл жирлегенә кергән гаризаларны, материалларны теркәүне һәм исәпкә алуны гамәлгә ашыра, һәйкәлләр, истәлек билгеләр һәм мемориаль такталарны урнаштырганда һәм муниципаль учреждениеләргә исемнәр бирү һәм нигезләмәлә, урам исемнәрен тәртипкә салу буенча Комиссиягә кирәкле документларны эзерли һәм жиберә.

3.4. Комиссия үз эшен авыл жирлегенә Советлар карары белән расланган комиссия турындагы Нигезләмәләргә туры китереп башкара.

3.5. Кергән гаризаларны карау нәтижәсендә, комиссия, якин туганнарының фикерен исәпкә алып, муниципаль учреждениеләргә, урамнарға, паркларға, скверларға, мәйданнарға исемнәр, һәйкәлләр, истәлек билгеләр һәм мемориаль такталар урнаштыру яки аларны урнаштыру өчен нигез булмау турында, әлеге Нигезләмәдә каралганча, карар кабул итә.

3.6. Комиссия тарафыннан исемнәр бирү мөмкинлегенә турында карар кабул ителгән очракта, авыл жирлегенә урамнар, парклар, скверлар, мәйданнар, һәйкәлләр, истәлек билгеләр һәм мемориаль такталар урнаштыру турында карар проекты эзерли һәм жирлекнең вәкиллелә органына тәкъдим итә.

Карар проектына теркәлә:

- аңлатма язуы;
- комиссия утырышы беркетмәсеннән өземтә;
- әлеге Нигезләмәнең 3.2.1 пункттында күрсәтелгән барлык документлар, истәлек билгесе һәм мемориаль такта урнаштыру өчен;;
- әлеге Нигезләмәнең 3.2.2 пункттында күрсәтелгән муниципаль учреждениеләргә исем бирү өчен барлык документлар, шулай ук комиссиягә кергән барлык башка тәкъдимнәр.

3.7. Үтенечнамәләр инициаторлары белән килешмәгән очракта, комиссия рәисе барлык материалларны авыл жирлегенә жиберә.

4. Һәйкәлләр, истәлек билгеләр һәм мемориаль такталар урнаштыру һәм аларны карап тоту тәртибе

4.1. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр һәм мемориаль такталар мәңгелек материаллардан гына башкарыла. Аларны урнаштыру урыннарының эскиз проекты район хакимиятенәң архитектура һәм шәһәр төзелеше идарәсе белән килештерелә.

4.2. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр һәм мемориаль такталар аларны баланска урнаштырганнан соң, гамәлдәге законнар нигезендә тапшырыла.

4.3. Баланста тотучы аларны саклау, ағымдагы тоту һәм бу максатларга каралган акчалардан яңарту буенча чаралар күрә. Һәйкәлләрне, истәлекле билгеләрне һәм мемориаль такталарны карап тоту бердәм комплекста, проект билгеләнгән территория белән бергә алып барыла.

4.4. Һәйкәлләр, истәлек билгеләре һәм мемориаль такталар, авыл жирлегә Советы тарафыннан кабул ителә торган бинада реставрацияләү яисә төзекләндерү-реставрацияләү эшләре таләп ителгән очрақлардан тыш, эшчәнлегә яки төшерү турында карар.

4.5. Аеруча тарихи һәм сәнгать кыйммәткә ия булган һәйкәл, истәлекле билге һәм мемориаль такта республика карамагына билгеләнгән тәртиптә тапшырылырга мөмкин.

5. Бәхәсләрне хәл итү тәртибе

5.1. Әлегә нигезләмә үтәлгәндә барлыкка килергә мөмкин булган бәхәсләр һәм каршылыклар сөйләшүләр белән яисә законда билгеләнгән тәртиптә хәл ителә.

**КҮРЕНЕКЛЕ ГРАЖДАННАР, ОЕШМАЛАР ҺӘМ ТАРИХИ ВАКЫЙГАЛАРНЫ
МӘҢГЕЛӘШТЕРҮ ТУРЫНДАГЫ МАТЕРИАЛЛАРНЫ КАРАУ КОМИССИЯСЕ
ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ**

1. Гражданныр, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында урамнарга, паркларга, скверларга, майданнарга исемнәр бирү, һәйкәлләр кую, истәлекле билгеләрне яңадан атау тәртибе турындагы материалларны карау буенча мәсьәләләр (алга таба - Комиссия).

Комиссия составына Сарман муниципаль районының вәкилләре һәм башкарма органнары, ижтимагый берләшмәләр вәкилләре керә.

2. Комиссия үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы закон актларына, Александровка авыл жирлеге Уставына, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының муниципаль хокукый актларына, әлеге Нигезләмәгә таяна.

3. Комиссия карамагына керә:

3.1. Татарстан Республикасының Сарман муниципаль районын Александровка авыл жирлегендә гражданныр, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында парклар, скверлар, майданнарга исемнәр бирү тәртибе турындагы материалларны кабул итү һәм карау, һәйкәлләрне кую һәм истәлекле билгеләрне яңадан атау тәртибе турындагы материалларны карау.

3.2. Чагылдырылу тулылыгы буенча тапшырыла торган материалларга карата таләпләрне билгеләү:

- күренекле гражданнырның тормыш юлы һәм казанышлары;
- тарихи вакыйгаларның дәрәҗәсе;
- предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмаларның роле.

3.3. Кергән материалларны һәм документларны, шул исәптән аларның экспертизасын да кертеп, башка оешмалардан белгечләр җәлеп итеп карау (кирәк булса).

3.4. Гражданныр, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү.

4. Тапшырылган документларны карау нәтижәсендә Комиссия түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- үтенечнамәне хупларга, Александровка авыл жирлеге Советы тиешле карар проектын әзерләргә;
- үтенечнамәне кире кагарга, хәтерне мәңгеләштерү инициаторларына мотивацияле рәвештә кире кагу җибәргә.

5. Комиссия утырышы комиссия әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала. Комиссия карары ачык тавыш бирү юлы белән катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

Утырышта катнашмаган комиссия әгъзаларының фикере, утырыш башланганчы язма рәвештә тәкъдим ителгән булса, тавышларны санаганда исәпкә алына.

6. Комиссия карар чыгарганда нигез булып, хәтерне мәңгеләштерү турында кабул иткән карар тора. Комиссия карарларындагы нәтиҗәләр карар чыгарганда мәҗбүри түгел.

7. Комиссия муниципаль предприятиегэ яки учреждениегэ исем бирү мөмкинлеге турында карар кабул иткэн очракта, комиссия секретаре Александровка авыл жирлеге Советына тэкьдим ителэ торган карар проектын эзерли.

8. Комиссия тарафыннан үтенечнамэне кире кагу турында карар кабул ителгэн очракта, килэсен биш елдан сон гына кабатларга мөмкин.

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ КАРШЫНДАГЫ
КҮРЕНЕКЛЕ ГРАЖДАННАР, ОЕШМАЛАР ҺӘМ ТАРИХИ ВАКЫЙГАЛАРНЫҢ
ИСТӘЛЕГЕН МӘҢГЕЛӘШТЕРҮ ТУРЫНДАГЫ МАТЕРИАЛЛАРНЫ КАРАУ
КОМИССИЯСЕ СОСТАВЫ**

Гафиятуллин Артур Раил улы	Сарман муниципаль районы Александровка авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе, комиссия рәисе
Миннебаева Тәбрия Әхнәф кызы	Сарман муниципаль районы Александровкаавыл жирлеге Башкарма комитеты секретаре, комиссия секретаре
Комиссия әгъзалары (киләшү буенча) Садретдинова Фәйрузә Ахмадулла кызы	Сарман муниципаль районы, Александровка авыл мәдәният йорты директоры
Ахатова Глюза Морат кызы	Сарман муниципаль районы, Александровка авыл китапханәсе мөдире
Халиуллина Рәисә Хаммат кызы	Сарман муниципаль районы, Александровка мәктәбе тарих укытучысы
Ахметзянова Фалия Советы Зәки кызы	Сарман муниципаль районы, Александровка ветераннар рәисе

Хәтерне мәңгеләштерү турында
үтенечнамә

(предприятие, учреждение, коллектив һ. б. исеме)

хәтерне мәңгеләштерү турында:

1. Фамилиясе, исеме, әтисенең исеме _____

2. Жөнөсө _____

3. Туган көне _____ үлем датасы _____

4. Туган урыны _____

5. Белеме _____

(белгечлеге буенча белеме,
уку йорты исеме, тәмамлау елы)

6. Гыйльми дәрәжәсе, гыйльми исеме _____

7. Нинди дәүләт бүләкләре белән бүләкләнгән һәм бүләкләү датасы

8. Соңгы яшәү урыны _____

9. Гомуми хезмәт стажы _____

Тармакта эш стажы _____

10. Биографик мәгълүмат: _____

11. Хәтер мәңгеләштерүгә конкрет хезмәтләре күрсәтелгән сыйфатламалар
(нигезләре) _____

Мәңгеләштерүнең формасы һәм урыны _____

Чыгымнар _____

(әзерләү, кору, урнаштыру һ. б. буенча)

акча хисабына башкарылачак _____

(предприятие, учреждение, коллектив һ. б. исеме)

Беркетмә _____

(гомуми жыелыш һ. б.)

"__" _____ 20__ ел.

Вазыйфаи зат, субъект
закон чыгару инициативасы хокуклары _____
(имза) (расшифровка)

